

A Magyar Református Presbiteri Szövetség története

(az első 25 év)

Bevezetés

Sok nevezetes jubileumra készülhetünk a ránk következő néhány esztendőben. Némelyik egészen 500 évre fog visszatekinteni. Ehhez képest a Presbiteri Szövetség újralakulásának 25. évfordulója szinte kamasz-ünnepnek tűnik, még úgy is, ha hozzászámítjuk a két világháború közötti néhány évtizedet, sőt a kényszerű negyven esztendei szünetet is. Mégis, igen fontos és kedves mindannyiunk számára a Szövetség újralakulása és azóta elvégzett munkája, mert egyházunk egész életének egyik meghatározó területéhez, a presbiterek (vének!) szolgálatahoz vezet. A Szövetség ugyanis csak formailag tekinthető civil szervezetnek, vagy más néven egyháztársadalmi szervezetnek, hiszen lényegében az egyház-kormányzást végző, választott tisztségviselők munkáját segítő közösség. A Szövetség keretében az egyházközségek választott vezetői folytonosan és egyre elmélyültebben készülhetnek feladataikra, és olyan tágasabb közösségekben tájékozódhatnak, amely a Kárpát-medence valamennyi református gyülekezetét érinti és támogatja.

Hálás szívvel magasztaljuk Istent, hogy 25 esztendő után, a nagy világváltozásra visszatekintve, elmondhatjuk, Isten sokak szívébe öntött bátorságot és ők igei tisztánlátással gyűjtötték egybe azokat, akik igen változatos körülmények, adottságok és lehetőségek között, mégis egy szolgálatban állnak és munkálják anyaszentegyházunk épülését. Isten tegye áldottá a hálás megemlékezést is, és a Tőle kapott kegyelem gyümölcstöztetését is.

Bogárdi Szabó István püspök, a Zsinat lelkeszi elnöke

Szeretettel ajánljuk ezt a kis füzetet minden presbiter és gyülekezeti tag figyelmébe azzal a szándékkal, hogy megismerje Szövetségünk múltját és jelenét, amelyeket annak bizonyosságaként tekintünk, hogy a Felséges Isten kegyelmével körülvelt, törekvéseinkben segített, és minden elkövetett hibánk és tévedésünk ellenére megtartott az elmúlt 25 éven át. Legyen ez a kis füzet szerény emlékezés azokra, akik lelkesen, erejüket és idejüket nem kímélve, összes képességüket latba vetve küzdöttek gyülekezeteink és egész egyházunk megújulásáért a Szövetség konferenciáin, csendesnapjain, sajtóján és állásfoglalásain keresztül.

dr. Szilágyi Sándor MRPSz ügyvezető elnök

A Szövetség rövid története

1. Előzmények

Az MRPSz jogelődje, az Országos Református Presbiteri Szövetség 1926. október 24-én alakult meg Debrecenben. Első elnöke dr. Baltazár Dezső tiszántúli püspök, a Magyar Református Egyház Egyetemes Konventjének (a mai Zsinat elődjének) lelkeszi elnöke volt. Világi elnökül dr. gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnokot, a Konvent világi elnökét választották meg. Főtitkára dr. Csikesz Sándor egyetemi tanár lett, aki nagy lelkesedéssel végezte a szövetség szervezését. Amint egy korabeli egyházi újságcikkben olvashatjuk Réthy László tollából: „Ezer bajunknak és nyomorúságunknak egyetlen oka, hogy nincs lelki presbitérium. Alig találunk bibliát olvasó, kegyes életű presbitert...”

A presbiterok nevelése, képzése célkitűzéseiben jelentős volt az ORPSz 1929-ben, Diósgyőrben tartott országos értekezlete, amelyen határozatot hoztak a „Magyar Presbiter” c. lap megindításáról. Ennek főszerkesztőjéül Baltazár Dezső elnököt, felelős szerkesztőjéül Szabó Imre esperest választották meg. Baltazár püspök halála után a főszerkesztői tisztelet dr. Ravasz László püspök vette át. 1935-ben Csikesz Sándor visszavonult, a főtitkár Szabó Imre esperes lett. A Konvent 1938-ban felhívta az egyházközségeket, hogy presbitériumaik egységesen lépjenek be az ORPSz-be.

A II. világháború után az ismert körülmények arra kényszerítették az ORPSz-t, hogy 1950. április 11-én kimondja saját feloszlását.

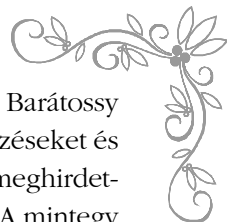
(Részletek *dr. Kis Domokos Dániel* anyagából)

2. Megalakulás, első tisztségviselők és főbb történések

A rendszerváltozás évében dr. Tóth Károly dunamelléki püspök hívta fel néhány ismert presbiter figyelmét, hogy célszerű lenne újra megalakítani a Református Presbiteri Szövetséget, híven az ORPSz 1938-ban közzétett célkitűzéséhez:

„Az ORPSz célja: a magyar református presbiteri hivatástudatnak a Szentírás és a magyar református hitvallások alapján élesztése, fejlesztése, nevelése, a presbiteri összetartozás kifejezésre juttatása által a magyar református egyház számára megfelelő, hű és hitvalló presbiterok képzése, a református egyház-társadalmi munka felkarolása által.”

A megalakítás előkészítése érdekében néhányan, közöttük Balla Tibor, Barátossy Jenő, dr. Ritoók Zsigmond, Szilágyi Sándor meghatározták a fő célkitűzéseket és az indulás módját, és ismerős budapesti és vidéki gyülekezetekben meghirdették a Magyar Református Presbiteri Szövetség megalakulási szándékát. A mintegy 50 alapító tag 1990. szeptember 15-én tartott első közgyűlésén megállapította a szövetség alapszabályát és megválasztotta első vezetőségét (elnökét, 3 alelnökét, főtitkárát és titkárát). A megalakulást a Fővárosi Bíróság 1990. október 14-én kelt végzésével hagyta jóvá. A szövetség székhelye 1991-től mindmáig a Dunamelléki Református Egyházkerület püspökei jóvoltából a Ráday u. 28. sz. alatt, az Egyházkerület székházában található.

Néhányan az alapító tagok közül:

Husz Sándor (Monor)	Kiss István (Budapest)
Szabó József (Budapest)	Barátossy Jenő (Budapest)
Kertész Barnabás (Budapest)	Domokos Imre (Budapest)
Batiz Lajos (Budapest)	Papp András (Budapest)
dr. Papp Emil (Budapest)	Kövespataki László (Budapest)
Kis Csongor (Vác)	dr. Kolozsváry Bálint (Budapest)
Kávási Zsigmond (Budapest)	Szép István (Sárkeresztúr)
dr. Ritóók Pál (Budapest)	Bokor Ferenc (Budapest)
Prof. dr. Lábás Zoltán (Budapest)	Kiss József (Fülöpszállás)

A taglétszám eleinte gyorsan emelkedett. Volt olyan presbitérium (pl. a fóti), amelyik teljes létszámával belépett az MRPSz-be. Az első évek az Alapszabály és a szervezeti felépítés formálásával teltek el.

Már **1991**-ben közgyűlési határozat hívja fel a presbitériumok figyelmét arra, hogy követeljék a fordulat éve után elkobzott egyházi javakat. A szövetség kezdetől fogva nagy hangsúlyt tesz a „Presbiter” c. lap terjesztésére és tartalmára.

1993-tól fordítja figyelmét a határon túli magyarajkú presbiterekre és már abban az évben napirendre tűzi képviselői részvételét kárpátaljai esperesi értekezleten.

1994-ben születik közgyűlési határozat a bizottságok körének kibővítéséről, valamint területi szervezetek létrehozataláról. Ugyanebben az évben indítványozza a közgyűlés Református Sajtókamara létrehozatalát is, ami sajnos nem jár sikerrel.

1995–1998 között, majd **2000**-től főfoglalkozású titkár, Váczi Gábor áll munkába a szövetségben.

1997-ben már 13 területi szervezet működik ill. alakul meg.

1998-ban a közgyűlés szorgalmazza a presbiterek gyülekezetek és egyházmegegyék szintjén szervezendő képzési alkalmait. Üdvözli a nagykőrösi főiskolai ka-

ron végzett presbitereket és az általuk megalakított Presbiteri Alkotó Műhelyt. Az MRPSz kiemelt jelentőséget lát a presbiterek hitének ébresztésében, elmélyítésében.

1999-ben szükségesnek nyilvánítja ki, hogy a következő 6 évben minden presbiter adjon számot ismereteiről, amelynek tartalmát az egyházi szervekkel egyetértésben határozzák meg. Ennek nyomán születnek meg a presbiterképzés tantervei gyülekezeti, egyházmegyei és akadémiai (felsőfokú) képzési változat számára.

2001-ben megünneplik a szövetség fennállásának 10 éves évfordulóját és rögzítik a mindenkori elnökség 6 éves mandátumát. Elhatározzák országos presbiteri imnap bevezetését.

2003-ban köszönti a szövetség a gyülekezetek minden újonnan megválasztott presbiterét, elfogadja a presbiterképzési tantervet és annak a Zsinat elé terjesztését határozza el. Örömmel regisztrálja a „Presbiter” lap sikerét és a presbiterek irányában végzett szolgálatát.

2004-ben üdvözli 150 új belépő tagját.

2005-ben kéri a Zsinatot, hogy a presbiteri eskü szövegébe kerüljön bele, hogy „a presbiter (a gondnok) az egyház hasznát a magáénak mindenkor elébe helyezi”. Ezt a Zsinat el is fogadja.

2006-ban napirendre kerül a határmenti egyházmegyék területi szervezetei és a velük szomszédos, határon túli egyházmegyék közötti kapcsolatok kiépítése. Beszámolók hangzanak el a közgyűlésen a határon túli presbiteri szövetségek életéről is. Kérdőíveket küld ki a szövetség a presbiteriumoknak, hogy adatokat kapjon tagjai képzettségéről, tájékozottságáról, de a beérkező adatok nagyon hézagosak és nem túl biztatók. A szövetség áttér az elektronikus alapú kettős könyvelésre, amiben a titkár oroszlánrészt vállal.

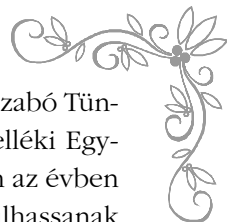
2008-ban az elnök és a főtitkár látogatást tesz a szentpétervári reformátusoknál.

2010-ben a szövetség közhasznú egyesületként jegyezteti be magát. Ezzel kapcsolatban sor kerül az Alapszabály és a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására. A szövetség gyűjtést hirdet az árvízkárosult testvéreink megsegítésére, amely kb. 130 000 Ft-os eredménnyel zárul, és amelyet eljuttat szorult helyzetbe került tagtársainknak.

2011-ben az elnök és a főtitkár látogatást tesz a lengyelországi reformátusoknál. A szövetség a Kálvin-téri templomban megünnepeli fennállásának 20 éves jubileumát.

2012-ben a presbiterképzési bizottság megjelenteti a már korábban elkezdett Presbiteri Füzetek sárga sorozat II/4. és II/5. kötetét, mely utóbbit a KIM támogatásának köszönhetően minden tagjának elküldi díjmentesen. Ugyancsak a presbiterképzési bizottság új honlapot indít www.presbiterkepzes.hu címmel a füzetek tartalmának hozzáférhetővé tételére.

2013-ban a szövetség új főállású ügyviteli munkatárssal gyarapszik Szabó Tünde személyében. Ugyanebben az évben a központi iroda a Dunamelléki Egyházkerületi Székházon belül új, komfortos helyiségbe költözik. Ebben az évben válik valósággá az az álmunk, hogy gyermekeink az iskolában tanulhassanak hittant. Az Országgyűlés a köznevelési törvény keretében lehetővé tette, hogy a gyermekek választásuk szerint tanulhassanak hit- és erkölcsstant, vagy csak erkölcsstant. A 2013-as év a fokozatos bevezetés első éve, ezért a Szövetség 40 000 szórólapot juttat el a gyülekezetekhez, hogy az ezzel kapcsolatos tudnivalókat széles körben terjessze és ösztönözze a református családokat, hogy gyermekeik a hit- és erkölcsstant válasszák.

2014-ben sok energiát kellett fordítani arra a kérdésre, hogy a változott világi jogszabályok miatt a szövetség közhasznúságát a Fővárosi Törvényszék visszavonta és a változott Polgári Törvénykönyv, a civil szervezetek új szabályozása, valamint a tisztújítási nehézségek miatt át kellett dolgozni a szövetség Alapszabályát ill. szervezeti felépítését is (lásd a füzet borító belső lapján). Ugyancsak módosításra szorult a Szövetség Szervezeti és Működési Szabályzata is. A közgyűlés Kanizsai Pálfi János díjat alapít; a névadó az a pápai esperes, aki 1617-ben megalakította az ország első presbitériumát. Jelentős eseménynek tekinthető az az együttműködési megállapodás, amelyet 2014. november 8-án ír alá Sárospatakon a Kárpátmedence öt magyarjékü presbiteri szövetsége, úgymint a Szlovákiai, a Kárpátaljai, a Királyhágómelléki, az Erdélyi Református Egyházkerület presbiteri szövetsége és az anyaországi MRPSz elnökei. Regionális együttműködési nyilatkozatot ír alá 2014. október 22-én Szegeden az MRPSz Bács-Kiskun-sági, a Csongrádi és a királyhágómelléki Temesvári Területi Szervezet képviselője, valamint a Szerbiai Református Keresztyén Egyházkerület világi főjegyzője saját presbitereik nevében. A szövetség az év végén ismét 10 000 szórólapot indít el a gyülekezetekhez, tekintettel a 2015-ben első és ötödik osztályba lépő református tanulókra. Ebben az évben kezdődött el az a támogatási folyamat Szövetségünk részéről, amely keretében jelentős összegeket juttat el a szövetség a Dunamelléki Református Egyházkerületnek a Horánszky utcában épülő, határon túli református ifjúsági és presbiterek közötti szolgálatok székházaként létesülő épület munkálataira.

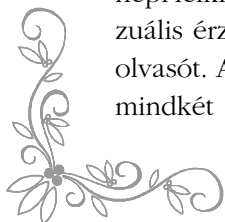
A **2015.** évben az átdolgozott alapdokumentumokat a közgyűlés felterjeszti a Fővárosi Törvényszékhez. A közgyűlés először oszt ki Kanizsai Pálfi János díjakat három volt elnökünknek. Az első presbitérium megalakításának 400 éves jubileumára is készül a szövetség, hogy azt 2017-ben a reformáció 500 éves jubileumával együtt méltó módon megünnepelhesse. Az első díjazottak és a díjat megtestesítő kétoldalas bronz plakett képe a füzet hátsó borítólapján található.

3. A Szövetség kiadványai

3.1. Kezdetől fogva jelentős szerepet játszott és játszik mind a mai napig Szövetségünk lapja, a „Presbiter”, mely 1991-ben – az 1928–44 között megjelenő „Magyar Presbiter” c. lap utódjaként – „Hit és Jövő” címmel, majd 1992 januárjától a mai címével jelenik meg. A kéthavonta megjelenő lap, melynek terjedelme kezdetben 12 oldal volt, de mára már 24 oldalra növekedett, teljesen azoknak a céloknak a szolgálatában áll, amelyeket a Szövetség alapító okiratában rögzített: hitmélyítés és presbitereink képzése, szolgálatunk a társadalom felé, kibővítve azzal, hogy igyekszik tájékoztatást adni mind Szövetségünk, mind határon túli testvér-szövetségeink eseményeiről.

„Ha 50 vagy 100 év múlva az érdeklődő utódok közül valaki visszatekint a 21. század elejére, s szeretné megtudni, mi is történt 2014-ben Kárpát-medence szerte a magyar református presbiterek között, az jól teszi, ha fellapozza a PRESBITER hat számát, mert ennek 144 oldalán hű és lényegi dokumentációját fogja találni a legfontosabb eseményeknek, tartalmi súlypontoknak, igei hangsúlyoknak. Annak, ami Szövetségünk és református sáfáraink életét, látásait 2014-ben jellemezte. Ha most még azt is megüzenjük kései utódainknak, hogy mindez ebben az évben 262 cikkben fogalmazódott meg és került az Olvasók elé, s 164 fotóval, köztük 27 színessel látványában is igyekeztünk dokumentálni életünket, akkor igazán elég sokrétű forrást talál. S talán megállapítja: ezek az ősök, a 21. századelő presbiterei, lelkészei, gyülekezeti tagjai végezték dolgukat, szívük-eszük helyén volt” – írta erről dr. Békefy Lajos, a lap főszerkesztője.

Az utóbbi években három, újabb hangsúlyos tárgykörből jelent meg számos cikk a lapban. Az egyik a cigánymisszió, amelyről személyes hangvételű beszámolókból ismerkedhetett meg az olvasó azokkal a csodálatos eredményekkel, amelyeknek Szövetségünk is részese volt, a másik a határainkon túli magyar presbiteri szövetségek eseményeiről közölt tudósítások, amelyeknek köszönhető a lap mostani terjedelme. Helyet kapott harmadik új témaként lapunkban a környezetvédelem, amivel jelezni kívánjuk, hogy erről a Bibliának is van mondanivalója és presbitereink részesei lakóhelyük gondozásának, egyházközségi feladataik ellátása mellett. Állandó rovataink: Az Ige körül, A presbiter munkamezeje, Nyitott szemmel, Azt olvastam a Bibliában, Szövetségünk életéből, A presbiter könyvespolcára stb. A lapban helyet kaptak személyes bizonyágtételek, Füle Lajos, Siklós József, Túrmezei Erzsébet, Pósa Lajos, Gárdonyi Géza, Lukátsi Vilma, Ötvös László, Horváth Loránd és mások versei. A főszerkesztő ünnepi lelki hódolásaival, neves keresztyén gondolkodóktól vett idézetekkel és vizuális érzékenységgel kiválasztott képekkel szólítja meg, gondolkodtatja el az olvasót. Az esztétikai megjelenést nagyban elősegíti, hogy 2010 óta a lapborító mindkét oldalán sokszínyomású képeket is közlünk. A „Presbiter” lap szer-

kesztő bizottsága (zárójelben azok neve, akik ma már nincsenek közöttünk, vagy már nem tagjai a bizottságnak):

főszerkesztő: dr. PhD Békefy Lajos lelkipásztor

bizottsági tagok 1992-2015 között (zárójelben a volt tagok):

Apostagi Zoltán	(Mucsi András)
(dr. Bodolay Géza †)	dr. Papp Vilmos
(dr. Cseh Lajos †)	(Pintér Mihály)
(Füle Lajos †)	dr. Ritoók Zsigmond
(Hegyí Füstös István †)	Váczai Gábor
dr. Kelemenné Farkas Márta	(Vándor Gyula †)
dr. Kiss Domokos Dániel	dr. Viczián Miklós
Kövespataki László	(Winter Silvia)
(Mikó László †)	

A bizottság 2010-es csoportképe a füzet hátsó borítóján található.

3.2. A Szövetség már a 90-es években megkezdte a továbbképzéshez kapcsolódó „Presbiteri Füzetek” című sorozatának kiadását. Az első részben, az ún. „kék” füzetek 1-23. kötetében elsősorban hitmélyítő és bibliaismereti, valamint lelki-gondozási tanulmányok jelentek meg; szerzői között említhetők:

Bajusz Árpád lelkipásztor	P. Tóth Béla dr. lelkipásztor
Balla Péter dr. prof.	Czanik Péter ny. esperes
Bölcskei Gusztáv dr. püspök	Fekete Károly ifj. dr. prof.
Börzsönyi József esperes	György Antal ny. lelkipásztor †
Bustya Dezső dr. prof.	Pálhegyi Ferenc dr. tanár
Bütösi János dr. ny. püspök†	Ritoók Pál MÁV főtanácsos †
Cseri Kálmán lelkipásztor	Sipos Ete Álmos lelkipásztor
Csiha Kálmán dr. püspök †	Szűcs Ferenc dr. prof.
Hegyí Füstös István ny. lp. †	Tariska Zoltán lelkipásztor
Judák Endre dr. egyet. docens	Trimp, P.J. holland lelkipásztor
Németh Dávid dr. prof.	és még sokan mások.

A következő rész, a „sárga” füzetek kiadása 2006-ban kezdődött el; 2015-ben már a 6. kötet kiadására került sor. A kötetek általában bibliaismereti, gyülekezet-építési, egyháztörténeti és hitvallási fejezetből állnak. A szerzők többségükben a „kék” sorozat szerzőivel egyeznek meg, de kiegészítésül szükséges megemlíteni jelentős hozzájárulásuk miatt a következő neveket:

Búzás János ny. presbiter
Csúry István püspök
Fodorné Ablonczy Margit lp.
Imre Sándor dr. főorvos
Kozma Zsolt dr. prof.
Lieuwe Boonstra holland prof.
Nagy Antal Mihály dr. prof.

Ritoók Pálné dr. prof.
Sarkadi Nagy Pál prof. †
Szilágyi Sándor dr. mérnök
Vári Attila tiszántúli főépítész
Végh Tamás lelkipásztor
Viczián Miklós dr. mérnök
és még sokan mások.

3.3. A szövetség kapcsolatot kíván tartani az Országgyűlés tagjaival legalább olyan formában, hogy minden év karácsonyán körlevéllel és könyvajándékkal lepi meg a képviselőket és a kisebbségi szószólókat, pártállásra való tekintet nélkül. Több képviselőtől kapott pozitív visszajelzést erről az akcióról. A könyvajándékok egy részét fényképpel be is mutatjuk.

3.4. A Szövetség egyéb eseti kiadványokat is szerkesztett és terjesztett. Ilyenek pl. „Népesedési kérdések egyházi szemmel”, „Kálvin élete”, „2011: presbiter-választások”, „20 éves a Presbiteri Szövetség”, továbbá a fentiekben már említett szórólapok.

4. Fontosabb országos tisztségviselők

Az első tisztségviselők 1990-ben a következők voltak: dr. Ritoók Zsigmond (elnök), Kovács Péter (főtitkár), Balla Tibor (ügyvezető titkár), Vándor Gyula (missziói titkár), dr. Papp Emil (jogtanácsos), Csizmadi Gábor (gazdasági bizottság elnöke), Nagy Lajos (elnökségi tag).

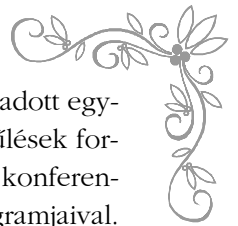
Az elmúlt években elnökeink Nagy Ferenc József, Balla Tibor és dr. Szabó Dániel voltak; fontosabb tisztségeket viseltek még:

dr. Batiz Lajos, Bittó Zoltán, dr. Cseh Lajos, dr. Füzesi Zoltán, dr. Hardy F. Gábor, dr. Judák Endre, Kardos Péter, dr. Kovács Ákos, Mikó László, dr. Papp Emil, dr. Papp Vilmos, dr. Ritoók Pál, dr. Székely István, dr. Szilágyi Sándor, Vándor Gyula, dr. Viczián Miklós, dr. Voglné dr. Szathmári Ilona.

A jelenlegi vezetőség:

ügyvezető elnök: dr. Szilágyi Sándor
gazd. bizottság elnöke: dr. Székely István
missziói bizottság elnöke: dr. Viczián Miklós
képzési bizottság elnöke: dr. Judák Endre
etikai bizottság elnöke: dr. Hardy F. Gábor
felügyelő bizottság elnöke: Bittó Zoltán
jogtanácsos: dr. Petneházi Zsigmond.

A Szövetség jelenleg 22 területi szervezettel rendelkezik, amelyek az adott egyházmegyében gondoskodnak a tagság összefogásáról területi közgyűlések formájában és amelyeknek feladata a kisköri és egyházmegyei presbiteri konferenciák és csendesnapok szervezése, összhangban az egyházmegye programjaival.

A területi szervezetek és elnökeik a következők:

- Abaúji (elnök: Kovács Zsolt Levente lp.)
- Baranyai (elnök: Nagy Attila Gyula)
- Bács-Kiskunsági (elnök: Holczmann Mihály)
- Békési (elnök: dr. Tóth János)
- Budapest-Déli (elnök: dr. Varga Gábor)
- Budapest-Északi (elnök: Veres Sándor)
- Csongrádi (elnök: dr. Nemes Gábor)
- Debreceni (elnök: dr. Kovács László)
- Dél-Borsodi (elnök: Victorné Kardos Erika lp.)
- Délpesti (elnök: dr. Szabó Károly)
- Egervölgyi (elnök: Magyar Balázs)
- Észak-Borsodi (elnök: Csikai Sándor)
- Északpesti (elnök: Benke György)
- Hajdúvidéki (elnök: Eszenyi Balázs)
- Nagykunsági (elnök: Szentesi Lajos)
- Szabolcs-Beregi (elnök: Szucsányi Károly)
- Szatmári (elnök: dr. Tóth Zoltán)
- Vértessaljai (elnök: Apostagi Zoltán)
- Zempléni: (alelnök: Dakos János)

Két, különleges területi szervezetünk is van. Ezek:

- Dunántúli Egyházkerületi Szervezet, amely a Dunántúl 6 református egyházmegyéjét fogja össze (elnöke: Kovács Attila lp.),
- Tiszántúli Koordinációs Szervezet, amely a Tiszántúl területi szervezettel nem rendelkező egyházmegyéit fogja össze (Nyírségi, Bihari Egyházmegye, elnöke: dr. Imre Sándor)

5. Nagyobb konferenciák, állásfoglalások

5.1. Országos Presbiteri Konferenciák:

1. 1997: Gyülekezetépítés (Tahi)
2. 1998: Az élő egyház kálvini ismérvei, mint a közösségépítés eszközei (Tahi)
3. 1999: A hívő ember a világban (Tahi)
4. 2001: Mindent a misszióért! (Tahi)

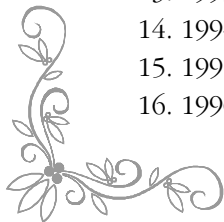
5. 2002: Éljük meg a missziót! (Tahi)
6. 2003: Isten magvetése (Berekfürdő)
7. 2004: A nagy vacsora (Tahi)
8. 2005: Példaképei a nyájnak (Tahi)
9. 2006: Családi élet példák (Tahi)
10. 2007: Közösségépítés kis ill. új gyülekezetekben (Tahi)
11. 2009: Kálvin a mai gyülekezetek mindennapjaiban (Tahi)
12. 2011: Nyitott kapuk a presbiterek szolgálatai előtt (Tahi)
13. 2013: Rétegmisziók a gyülekezeten belül és a gyülekezeten kívül (Tahi)

5.2. Nemzetközi (Kárpátmedencei) Presbiteri Konferenciák

0. 1991: „Növeld a mi hitünket!” (Tahi)
1. 1992: (kitűzött téma nélkül, Tahi)
2. 1993: Életút (Tahi)
3. 1994: „Viseljetek gondot magatokra és az egész nyájra” (Tahi)
4. 1995: (kitűzött téma nélkül, Tahi)
5. 1996: A II. Helvét Hitvallás (Tahi)
6. 1997: Presbiterképzés (Berekfürdő)
7. 1998: Múltunk, jelenünk és jövőnk (Pápa)
8. 1999: Kisebbségek határon innen és túl (Sárospatak)
9. 2000: Népesedési kérdéseink egyházi szemmel (Debrecen)
10. 2001: A gyülekezet, mint család – a család, mint gyülekezet (Nagykőrös)
11. 2002: Egészséges nemzetért (Budapest, Baár-Madas Gimn.)
12. 2003: Európai Unió – mit adhatunk és mit várhatunk? (Rév-Komárom, Komárom)
13. 2004: Misszió és tradíció (Nagyvárad)
14. 2005: Családi válsághelyzetek – keresztyén válaszok (Miskolc)
15. 2006: „Nincs másban megmaradásunk mint Jézus Krisztusban” (Kisvárda)
16. 2008: Hit és erkölcs (Budapest, Ráday u.)
17. 2010: A presbitériumok szerepe a helyi közösségek életében (Debrecen)
18. 2012: Hitünk és hiedelmeink (Karcag)
19. 2014: Mindennapi kenyerünk (Budapest, Ráday u. 28.)

5.3. Egyházkerületi Presbiteri Konferenciák a Dunamelléki Egyházkerületben

- 1-11.: nem az MRPSz rendezte
12. 1992: (kitűzött téma nélkül, Bp.-Kálvin tér)
 13. 1993: (kitűzött téma nélkül, Bp.-Kálvin tér)
 14. 1994: program nem fellelhető
 15. 1995: program nem fellelhető
 16. 1996: (kitűzött téma nélkül, Nagykőrös)

Országos konferenciák

1999

2001

2002

2003

2004

2005

2007

2009

2011

2013

*Nemzetközi
(Kárpát-medencei)
konferenciák*

1992

1991

1993

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2008

2010

2012

2014

Egyházkerületi konferenciák

Dunamellék, 2006

Tiszántúl, 2009

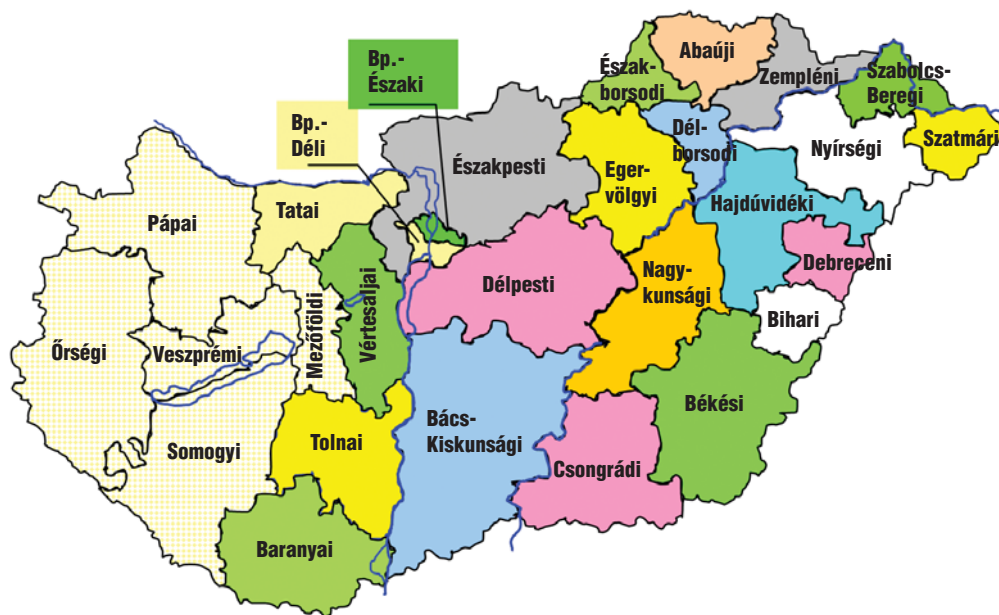
A Szövetség 20 éves jubileuma (2010)

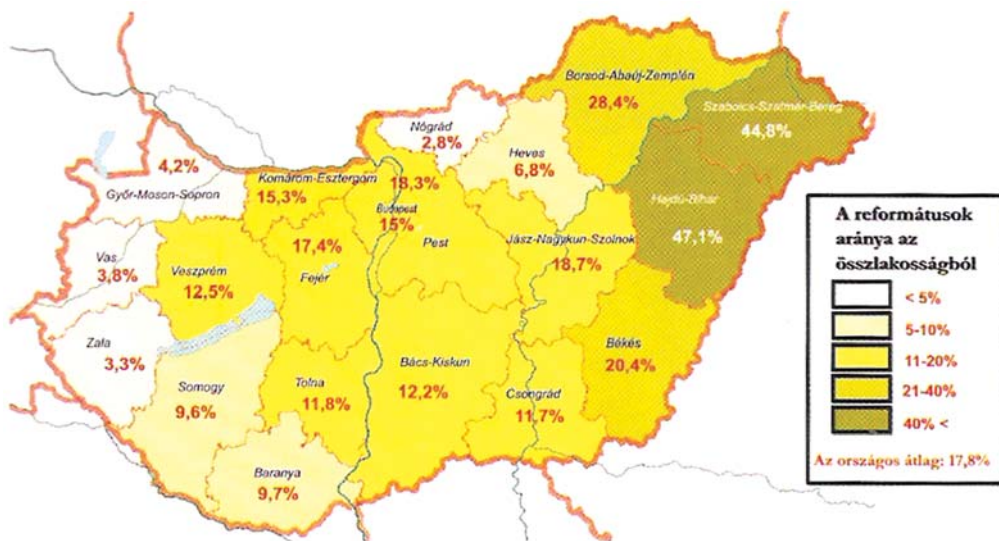
Látogatás Szentpéterváron (2008)

Látogatás Varsóban (2010)

**Területi szervezeteink
(a fehér területen még nem alakult meg)**

**A reformátusság megoszlása az országban
(2007. évi felmérés)**

A tiszakarádi cigánygyülekezet

Területi konferencia (Mátészalka)

Leendő lelkipásztorok: mit várnak a presbitériumtól – mit vár tőlük a presbitérium?

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének a közgyűlése (Nagyvárad, 2012)

**Az Erdélyi Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének a közgyűlése
(Köpec, 2013)**

A Tiszántúli Egyházkerület presbiteri konferenciája (Berekfürdő, 2013)

Reformátuskovács háza (2014)

Pécs-Kertváros (2015)

**Tiszáninneni Egyházker. Presb. Konf.
(Sárospatak, 2014. 11. 08.)**

**Fekete Vince (Felvidék) aláírja
a megállapodást**

Nagy Béla (Kárpátalja) és Pályi József (Erdély) aláírják a megállapodást

László Kálmán (Királyhágómellék) és D. Szabó Dániel (MRPSz) aláírják a megállapodást

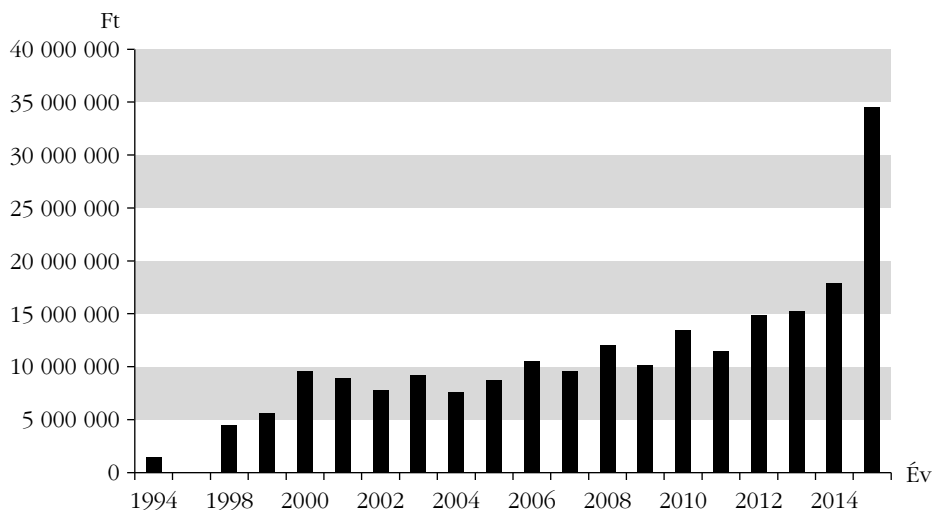
17. 1997: Anyagi ügyeink és lelki háttérük (Budapest-Fasor)
18. 1998: (kitűzött téma nélkül, Pécs-Belváros)
19. 1999: (kitűzött téma nélkül, Bp.-Pasarét)
20. 2000: (kitűzött téma nélkül, Bp.-Kálvin tér)
21. 2001: (kitűzött téma nélkül, Pécel)
22. 2002: (kitűzött téma nélkül, Budapesti Lónyay utcai Református Gimnázium)
23. 2003: (kitűzött téma nélkül, Kecskemét)
24. 2004: (kitűzött téma nélkül, Budapest-Buda)
25. 2005: (kitűzött téma nélkül, Monor-Nagytemplom)
26. 2006: (kitűzött téma nélkül, Bp., Ráday utcai székház)
27. 2007: 100 éves a Dunaújvárosi Egyházközség (Dunaújváros)
28. 2008: (kitűzött téma nélkül, Benkő István Általános Iskola és Gimnázium, Újpest)
29. 2009: A presbiterek szolgálata a szórvány egyházközségekben (Kiskunhalas)
30. 2010: A presbiterek szolgálata a diakónia területén (Cegléd-Nagytemplom)
31. 2011: Keresztyén nevelés az iskolában (Baár-Madas)
32. 2012: Egyház és média (Budapest)
33. 2013: A Heidelbergi Káté és a hittan-oktatás (Kecskemét)
34. 2014: „A mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta” (Bp., Kálvin-tér)

6. Néhány statisztikai adat a jelenről

6.1. Taglétszám

Egyházmegye (terület)	Taglétszám 2014.12.31.	Egyházmegye (terület)	Taglétszám 2014.12.31.
Abaúj	30	Hajdúvidék	32
Baranya	80	Mezőföld	6
Bács-Kiskunság	137	Nagykunság	44
Békés	62	Nyírség	24
Bihar	8	Órség	5
Borsod-Dél	65	Pápa	9
Borsod-Észak	28	Somogy	12
Budapest-Dél	95	Szabolcs	35
Budapest-Észak	160	Szatmár	35
Csongrád	16	Tata	24
Debrecen	111	Tolna	61
Délpest	34	Veszprém	4
Egervölgy	41	Vértesalja	40
Északpest	134	Zemplén	89
		Összes tag	1421

6.2. Anyagi helyzet, költségvetések

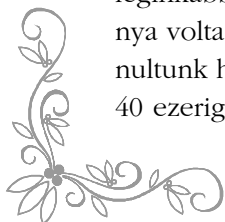

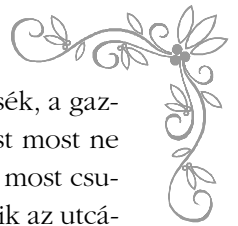
6.3. A „Presbiter” újság előfizetői

Egyházkerület	2014.12.31.	
	Cím	Példány
Dunamellék	344	1220
Dunántúl	73	291
Tiszáninnen	95	383
Tiszántúl	131	511
Külföld	82	167
Összesen	725	2572

Missziói feladattá váló tapasztalataink az elmúlt 25 évben és jelenünkben

Bizonyára nem lehet idegen egyikünkötől sem, hogy Szövetségünk elkötelezettségén belül, melyben első rendben presbiter testvéreinkre és közösségeikre gondolunk, mégis mindenkor egész egyházunk, sőt a társadalom és a nemzetünk sorsa, állapota is mélységesen foglalkoztat. Az adott és lehetséges széles mezőt a címben megjelölt szempontok teszik szoros ösvénnyé. Így érthető, hogy a történelmi változások után első fájdalmas megtapasztalásunk az volt, hogy nemzeti közösségünkben milliós nagyságrendben kerültek az utcára embertársaink. Ők leginkább a nehézipar, a nagytermelői üzemek munkás, segédmunkás állománya voltak. Mi 15-16 éves korunkban a nyári munkába állásunk után velük voltunk hajnalonként a Diósgyőri Gépgyár vagy a Lenin Kohászati Művek akár 40 ezerig terjedő csapatában, Miskolcon. Tehát nem volt nehéz elképzelnünk,

hogy milyen tömegek kerültek az utcára napok alatt. Félreértés ne essék, a gazdasági csődöt, a történelmi kényszert, szükségszerűséget, álmódzást most ne is említsük, hiszen többnyire ismerjük. Vádolás és mentegetés nélkül most csupán a tényre, azoknak az embertársainknak az életére gondoljunk, akik az utcára kerültek és ott is maradtak. Mi viszont egyházilag éppen ekkor kezdtünk 40 év után ismét levegőt venni. A teljesen elnyomott, leépített állapotunkban állami támogatáshoz jutottunk. Kárpótlások, rehabilitációk történnek, oktatási, diakóniai intézményrendszerünk indul útnak, vagy éppen növekszik. Jelentős kormányzati támogatások, egymást követően több, valóban református világtalálkozót tettek lehetővé, s volt, amikor heteken át az újságok címlapján voltunk stadionokat betöltő konferenciáinkkal a világ minden részéről.

Ma is nagy hálával emlékezünk mindezekre és bizonyára ezek az események a nemzet gyógyulását, örömét is szolgálták. Visszaemlékezve viszont most jobban látjuk, hogy az utcán maradtak nagy tömege ebben nem vett, nem vehetett részt, sőt keserűséggel volt tele, kezdte visszasírni a biztos munkahelyét – lelki, politikai szempontokra nyilván alig gondolva – és kezdte visszaválasztani egykori pártállambeli vezetőit. Nem mást, csak egyedül magamat megterhelve kérdezem, vajon nem kellett volna az ő számukra is külön konferenciát rendeznünk és testvéri együvé-tartozásunknak jobban jelét adnunk?!

A második kihívást a nyugati világ liberalizmusa, a lelki elesettsége jelentette, együtt ennek a világnak félelmetes anyagi kísértésével. Református lelki örökségünkön belül a nehéz évtizedekben mi a leginkább hitvallásos, nyugati, amerikai, református csoportokkal tartottunk kapcsolatot. Ők jártak minden kockázatot vállalva támogatni, gondolni határon kívüli testvéreinket. Ha a szakadozottságuk idegen is volt számunkra, keresztyén mértékeik megragadtak. A Nyugattal kiszélesedő érintkezésünkben megdöbbenéssel láttuk, hogyan tört be a templom falain belülre is a romlás, s hogyan készek a nyugat-európaiak sokan saját keresztyén gyökereiket is megtagadni és elvagdalni. Lelkesen igazolnak és megáldanak torzult, elfogadhatatlan emberi magatartásokat. Még inkább megdöbbenett az Európai Parlamentben megnyilatkozó hang, mely már alapvető keresztyén és nemzeti szemléletünket is támadta, gyűlölködve, habzó szájjal, lelki és szellemi betegekre emlékeztetve. Amikor lekapartatták velünk az Unió részéről az életet, magzatot védő nagyon finom érzékenységgel és szeretettel megfogalmazott plakátokat, a jog és igazság szakadékainak mélységei is feltárukoztak előttünk és erre törekedtünk is választ adni.

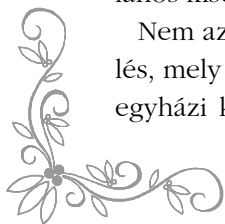
Komolyan kell készülnünk arra, hogy Isten nekünk ajándékozhatja a nyugati protestantizmus alázatos, de határozott testvéri emlékeztetését és megintését az Ige és hitvallásaink mélységéig. Az orosz ortodox püspök úr Nyizsnij-Novgorodban a sárospataki könyvek visszaadásának tárgyalása kapcsán ezt kötötte a lelkemre: „Kérem, mondja meg nyugati testvéreinek, éljenek a reformáció jel-

mondatával és térjenek vissza a Bibliához! Ne botránkoztassanak, és ne szomóítsanak minket és az Urat!” A hitvallásos kiállítás madridi kormányelnöki beszédre sem reagált egyetlen sajtóorgánium sem, kivéve lapunkat.

Újabb kihívás: a cigányságnak, mint nemzeti sorskérdésnek a megjelenése. A múlt század igen felelős és kiemelkedő népi íróinak, szociológusainak elemzésében nyomát sem találjuk annak, hogy ennek a születő sorkérdésnek akár a csíráira ráéreztek volna. Mivel cigánytestvéreink ügyével rendszeresen foglalkozunk lapunkban most csak azt az alapvető hitünket és reménységünket fogalmazzuk meg újra, hogy a bennük kapott kihívásban akár megítéltetésünk, akár az Úr nevének felmagasztaltatása is, mint lehetőség benne foglaltatik. Rendkívüli társadalmi, politikai és kulturális erőfeszítéseink mellett nekünk, keresztyén misszióként kell látnunk közöttük végzett feladatunkat. És ha így látjuk, akkor nem jelképes nagyságrendben, hanem egzisztenciális elkötelezettségben kell szolgálnunk. Lelkipásztoraink jelentős részének is ezen a fronton lenne a helye, míg az anyagülekezetben elhívott és képzett presbiterek olvashatnának Igét és tehetnének bizonyosságot egy-egy alkalommal. Miért idegen tőlünk ez a látás? Miért idegen némelyeknek a lelkipásztori szolgálatot segítő, támogató presbiterképzés?

Egészen váratlan a most jelentkező legújabb kihívás: a népvándorlás kezdetei vagy éppen folytatása. Tíz éves korban éltem át Erdély és Kárpátalja menekülését az oroszok elől, majd ugyanezt láttam megismételve '56-ban is. Most saját közösségeiből kiszakadva, vagy kiteszítva menekül a világ. Családok, falvak, nemzetek, sőt világvallások tagjai teljes meghasonlottságban menekülnek saját köreikből, vagy törnek szervezeten be hódítani mások világába. A jelenségnek számtalan oka, magyarázata lehetséges. Minden, ezzel kapcsolatos felelős szándékot és döntést tisztelettel kell fogadnunk és végiggondolnunk. A legfontosabb felismerésnek a mi részünkről mégis annak kell lennie, hogy Isten előbb vagy utóbb hazai vagy külföldi „hadseregével” fel fogja tölteni a hétmillió megölt magyar magzat helyét, s a százmilliókét Európában is. Akkor is, ha a felhőkig húzzuk a kerítést. Ezen csak a földig való leborulás segíthet igazán. A gyorsan szaporodó világ megérezte, hogy magzati jövő szempontjából légtüres tér Európa. Jó, ha tudunk arról is, hogy a keresztyén misszió éppen a muszlim világban eddig nem tapasztalt eredményeket mutat fel. Kár, hogy a világmisszióknak ezekről a nagy és jó híreiről még szakmai körökben is ritkán esik szó. A népvándorlásnak egészen más irányú, de nem kevésbé érzékeny vonatkozása és megjelenése az elvándorlás, mely jó szándékú megértésünk mellett is eszünkbe juttatja a klasszikussá verssort: „a víz szalad, a kő marad”. És még inkább az ígét, az általános kísértésünkre nézve: „a ki benne hisz, az nem fut” (Ézsaiás 28,16).

Nem az általános emberi erőtlenségünk része az az elvándorlás, sőt menekülés, mely keresztyén világunk tagjait szorongatja. A világ legüldözöttebb vallási egyházi közössége a keresztyénségünk, hol őrült ideológiák, hol pedig még

őrültebb szélsőséges „vallási” közösségek részéről. Ennek a kiterjeszkedő és egyre szervezettebb szándéknak a mögöttünk lévő fél évszázadban is évente legkevesebb 200 ezernyi mártírja van, melyről gazdasági és politikai érdekből egészen mostanáig még magukat keresztyénnek valló nagyhatalmak is hallgattak. Érezzük, hogy a mai eligazodásunkban mennyire meghatározó az ige: „Annak-okaért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképen pedig a mi hitünknek cselédeivel,” (Galata 6,10) – („leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben.” – Újfordítás, Zsinati Iroda Bp., 1975.)

Visszaulva az érintett pontokra, a mi kérdésünk tehát valóban az, hogy a felelős emberi megoldások mellett és azok megbecsülésével felismerjük-e azt a sajátosan missziói, lelki szolgálatot, melyben Isten Szövetségünkön, Egyházunkon keresztül népünket kívánja újabb és újabb helyzetben megszólítani. Vegyük komolyan azt is, hogy nemzeti, európai és világtörténelmi vonatkozásban, az emberiség életében rendkívüli meglepetések, megrázkódtatások fognak előfordulni, melyekre egyetlen Kormány, sőt birodalom sem tud felkészülni, hiszen ez része lesz a Jézus Krisztus visszajövetelét megelőző jelenségeknek. A Máté evangéliuma 24. fejezete felsorolja ennek a mozgásnak minden irányba kiterjedő mélységét. Az Ő visszajöveteléig az egész emberi és természeti világ, az egész föld a megrázkódtatások sorát éli át, s közben minden alá lesz rendelve annak az isteni döntésnek és kegyelemnek, hogy a teljes káosz, zűrzavar ellenére is Isten országa növekedni fog, s az evangéliumnak hirdettetnie kell az egész Földön. A napot és az órát nem ismerjük, de azt a jelzőt ismerjük, hogy „hamar”, és azt is olvassuk ebben a bibliai részben, hogy végzetes lehet, ha az idők jeleit nem ismerjük fel az Úr érkezésére nézve, ahogyan az Noé napjaiban is történt, s ahogyan Izráel nemzetségére és jövőjére is utal itt az Ige.

Mindezek közepette nem hallgathatjuk el hálaadással és csodálkozással, hogy misszióilag és nemzeti egységünket is tekintve még mindig kegyelmesen kiszélesedő lehetőségek és felelősségek között élünk. Ennek számunkra egyik nyilvánvaló megtapasztalása és feladata is a Kárpát-medencénk egészét pereméig elérő és lefedni törekvő testvéri háló valósága. A nemzet-testek Presbiteri Szövetségeinek egymás kezét megerősítő, közös látásait és szándékait megfogalmazó állásfoglalásunk útján formálódik ez a lelki, szellemi építkezés. Boldogok lehetünk, ha az Úr ebben a szándékban és munkába találhat az Ő eljövetelekor, vagy hazahívásunkkor.

Bizonyos, hogy az események értelmezéséhez és a kihívásokhoz az Ige nélkül reménytelen dolog közelíteni. Zárjuk azért gondolatainkat azzal a timótheusi igével, melyben minden „pro és contra”, minden nyíló és minden záródó kapu benne foglaltatik: „Isten akarata az, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson.” (1Tim 2,4)

D. Szabó Dániel, az MRPSz nemzetközi tanácsadója

A Magyar Református Presbiteri Szövetség missziói terve (2015)

A megváltozott világi környezet néhány jellemzője:

Honnan?

Megváltozott a társadalmi környezet.

Honnan?	Hová?
A korábbi lakóhelytől	Elvándorlás indult meg a nagyobb településekre
a lakóhelyi, szomszédai közösségekből	új közösségi formákba (sport, munkatársi, valláspótló ideológiák, banda, ...)
a vasárnapi gyülekezeti közösségből	munkába, hobbiba, háztájiba
a családi kötelékből	virtuális közösségekbe (Facebook, G+, internetes fórumok, ...)

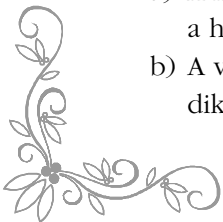
Drámaian megváltozott az információs környezet is.

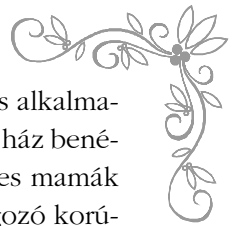
Honnan?	Hová?
Szűkös információ-forrású környezetből	Információ túl-bőségbe
a lekipásztor mint tekintélytől	erkölcsi vélemény formáló médiához (TV, rádió, újság)
a biblikus világszemléletből	világnézeti véleményformáló az iskola lett
szigorú közerkölcs kivetette magából a deviánst	tekintélyvesztés, nincs abszolút mérce
a gyülekezet egyben információs fórum is volt	felszínes, meg nem „emésztett” ismeret-halmaz az ellenőrizetlen hírforrásokból

Súlypontok a 2015-ös évben:

A külső környezet változása a gyülekezeteinkben is sokakat a változások végrehajtására sarkall. Fontos látnunk, hogy miben nem szabad, és miben kell változtatnunk.

1. Mennyei örökségünket kompromisszumok nélkül őriznünk kell! Ennek alappillérei:
 - a) Legfőbb örökségünk Isten írott igéje, a Szentírás. Nincs ezen kívül más kijelentés, prófécia, látomás, hagyomány, szent irat, ami a mennyei örökség részét képezné.
 - b) Az igében a megváltás evangéliuma.
 - c) Jézus Krisztus missziói parancsa.
 - d) Isten ígéretei.
2. Földi örökségünk az, amiben szabad és kell változtatnunk! Ennek irányai:
 - a) A népesség mozgását követve ott hozzunk létre új gyülekezeteket, ahová a hívek áramlottak.
 - b) A városias, alkalmazotti életvitelben az egy irányú ismeretközlés – a prédikáció – mellett növekvő igény mutatkozik kisebb beszélgető, egymás

hite által épülő közösségekre. Ezt gyülekezeti épületeinknek és alkalmazóknak a kialakításánál figyelembe kell vennünk. A gyülekezeti ház benépesülhet egész héten: délelőttönként idősek, illetve kisgyerekes mamák összejöveteleivel, délutánonként és esténként a diákok és dolgozó korúak alkalmával.

- c) Falusi, mezőgazdasági környezetben a gyülekezet missziói programjának kialakításánál figyelemmel kell lenni a mezőgazdasági munkák éves ciklusára, és az ingázó alkalmazotti munkaviszonyú hívek hét közbeni nagyon korlátozott szabadidejére.
- d) Követni kell az informatikai környezet változását: honlappal, gyülekezeti újsággal, a helyi írott- és elektronikus sajtóban gyakori híradással, és a gyülekezeten belüli internetes kapcsolattartással.

(*Viczián Miklós*, az MRPSz Missziói Bizottságának elnöke)

A Magyar Református Presbiteri Szövetség képzési munkaterve (2015)

A munkaterv két képzési irányra tesz hangsúlyt:

- I. A református kegyesség ismervei
- II. Pedagógusok közötti misszió

I. A református kegyesség ismervei

Mindnyájunk lelke mélyén ott él az Isten utáni vágy, és szeretnénk ha egész életünket Isten irányítaná. Legtöbbünk nem keres mást, mint egyszerű, felfogható és közvetlen kapcsolatot Istennel. Modern világunk hajszolt, teljesítményközpontú életérzésében lelki nyugalomért, belső biztonságért, lényünk elfogadottsága után sóvárgunk. Ebben az életszakaszunkban erőfeszítéseket próbálunk tenni gondolataink, érzéseink „rendbe tételére”. Holott paradox módon éppen abban az irányban kellene erőfeszítést tennünk, hogy ne tegyünk több erőfeszítést. Ez azt jelenti: ha az ember az Isten felé fordul és elkezd hinni és bízni Őbenne, megtapasztalhatja, hogy Ő mindent megad. Ennek a bizalomnak a jele pedig az, hogy elhagyjuk a jellem- és léleképítés fáradságos munkáját. A hívő ember fáradozása ezután csupán abban áll, hogy egyedül Isten felé forduljon. Isten módszere egyszerű, és az Istenhez vezető út, melyet Jézus Krisztus mutatott, feltétebb egyszerű út. Nem mindig könnyű, de mégis roppant egyszerű. Nyitott szívvel, alázatosan, bűnbánatra hajolva, szünet nélküli Isten előtti megállásból áll. Szinte nem is lehet erről mást mondani, mint csak erre, az odafordulásra felhívni a figyelmet. Keresztény életgyakorlataink sokszínűek. Egyeseket tanulás, másokat testvérek példáján keresztül, gyakorlással sajátítottuk el. Feltehe-

tünk-e egy közös kérdést mindennapi kegyességi cselekedeteinkkel kapcsolatosan? Közelebb visz-e az Istenhez vezető úton, a szeretet útján, *erőforrásként működik-e* az adott tevékenység a hétköznapi életemben?

Közös válaszokat keresünk, életünk legfontosabb kérdésére. Akarunk-e minden nap Isten felé fordulni? Megtaláljuk-e a Hozzá vezető legegyszerűbb utat? Megértjük-e, hogy Jézus hív és mindennap találkozni szeretne velünk?

Program a Területi Szervezetek részére:

Tanítványságról szóló tanítási sorozatot indítanánk el, amelynek 7 eleme egymáshoz szorosan illeszkedve veszi végig a református önazonosságunkat, vagyis a kegyességi élet- gyakorlatainkat.

A jelen sorozat tanításáról 5 jellemző mondható el.

- Személyességre törekszik
- Párbeszédre épül, amelyben a másik ember véleménye is formálja a saját látásomat.
- Kiscsoportos keretekben őszinte, a csoport minden tagját meghallgató beszélgetésben, gyakorlati kérdéseket boncolgat, ezért időigényes.

A gyakorlati megvalósítást illetően a következőket javasoljuk:

Ha kérhetjük, minden Megyei Területi Elnökség vegye fel programjába „A református kegyesség életgyakorlata” témáját az alábbiak szerint:

- A helyszínrre iskolát javasolunk, ahol a hét kiscsoportnak lesz helye.
- A konferencia előkészítéseként a II/6. Presbiteri Füzetben leírt hét témát, egy-egy hét főből álló team dolgozza fel, akik egyben a konferencia csoportvezetői is lesznek.
- Ezt a füzetet minél szélesebb körben terjesszük és a konferencia meghívójában kérjük a testvéreket, hogy előtte olvassák el.

II. Pedagógusok közötti misszió (javasolt program)

- Az iskola, mint gyülekezetépítő eszköz
- Egy református köznevelési intézmény (iskola, óvoda) pedagógusának gondolatai és bizonyágtételei
- Kérdések, hozzászólások, javaslatok a jelenlevő pedagógusok részéről a tantestület és a gyülekezet együttműködésével kapcsolatban
- Bizonyágtétel: A hívő keresztyén és a gyülekezet kapcsolata
- Hogyan tanítom a tantárgyamat keresztyén szemmel? (Történelem, magyar irodalom, biológia, földrajz, fizika stb.)

(*dr. Tóth János* békési területi elnök,

dr. Judák Endre, a Presbiterképzési Bizottság elnöke)

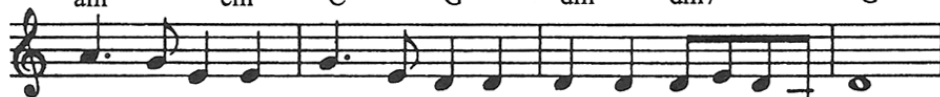
Egykori missziói titkárunk, Vándor Gyula szerezte az alábbi éneket:

EGY AZ UTUNK

1. Egy az u - tunk, egy a cé - lunk, egy a Mes - te - rünk,
am em C G dm dm7 G

Egy a lé - lek, egy az é - let, és egy az e - le - de - lünk.

Egy a vér, mely el - fe - dez - te bű - nös é - le - tünk,

Így lett egy - gyé Jé - zu - sunk - ban ú - tunk és a szí - vünk.

2. Bár a lelkünk egyet óhajt, mégis harcban áll, Önmagunkban megtaláljuk azt, ki mindig ellenáll, Drága fegyver a kezünkben Jézusunk neve, Benne együtt összefogva nem győz senki sem le.

3. Ó köt össze minket egybe keresztje alatt, Boldogok csak ott vagyunk mi, hol mindig ragyog a nap, Mert a fényünk Ó minékünk, élet ragyogás, Kéz a kézben, szeretetben járni, oh mily csodás.

A címlapon
El Greco: Péter és Pál apostol
(Ermitázs, Szentpétervár)

Készült 500 példányban a jubileumi elnökségi ülésre

A kiadványt összeállította és szerkesztette:
dr. Szilágyi Sándor,
a Szövetség ügyvezető elnöke

Nyomdai előkészítés:
Heckmann Tamás

Készült a Prime Rate Kft. nyomdájában
Felelős vezető: a Kft. igazgatója